

Plan för entreprenörskap i skolan

Motala kommun

Beslutsinstans: Kommunstyrelsen
Datum: 2011-10-25
Reviderande instans:
Datum:
Gäller från: 2011-10-25

Diarienummer: 11/KS 0233
Paragraf: 325
Diarienummer:
Paragraf:

Plan för entreprenörskap i skolan

Inledning

Det lokala utvecklingsprogrammet för Motala kommun (LUP) som antogs av Kommunfullmäktige den 26 april 2011, utgör grunden för den politiska styrningen under mandatperioden. Visionen för Motala kommun är att: *”Motala ska vara en attraktiv del av Östgöta-regionen, är det är enkelt att bo och verka.”*

Motala är en kommun som är rik på möjligheter. Rik på kunskap, engagerade människor och entreprenörer. Att kunna försörja sig, ha en meningsfull sysselsättning och ett rikt socialt liv är grundläggande mänskliga värden. Alla här i Motala har rätten, men också skyldigheten, att efter bästa förmåga bidra till vårt eget och samhällets välbefinnande och utveckling¹.

Enligt den nationella strategin för entreprenörskap inom utbildningsområdet bör utbildning i entreprenörskap bidra till att unga utvecklar kunskaper som krävs för att starta och driva företag. Utbildning i entreprenörskap kan också innebära att utveckla och stimulera generella kompetenser som att se möjligheter, vara kreativ, ta initiativ och omsätta idéer till handling. Skolverket anger att entreprenörskap i skolan är ett pedagogiskt förhållningssätt i klassrummet lika mycket som det är en kunskap i egenföretagande. Det handlar om att ta fram och utveckla elevers inneboende nyfikenhet, initiativförmåga och självförtroende redan från tidiga åldrar.

Kommunerna i Östergötland har tillsammans med Regionförbundet Östsam tagit fram en regional strategi för entreprenörskap i skolan. Utgångspunkten är att en framgångsrik implementering av entreprenörskap i skolan måste ske inom ramen för ordinarie organisation, från högsta kommunala nivå, via cheferna till personal och elever.

I den regionala strategin sammanfattas detta i en regional definition:

”Entreprenörskap i skolan är ett förhållningssätt som uppmuntrar till företagsamhet, företagande och samhällsentreprenörskap.”

¹ Från kortversionen av LUP: ”Motala 2020 – vår vision!”.
Namn på styrdokument

Nuläge

Motalas näringsliv genomgår nu en strukturomvandling där de större tillverkande företagen som dominerat näringslivet har försvunnit. Det har varit de företag som tidigare ofta gett ungdomar deras första arbete. Istället är det de små och medelstora företagen som dominerar näringslivet och som också representerar en större bredd av branscher. Arbetsmarknaden har även utvidgats med allt fler som pendlar till och från arbeten inom ett större geografiskt område. Av den enskilde individen krävs alltmer kreativitet, flexibilitet och utbildning för att vara attraktiv på arbetsmarknaden eller om man vill starta ett eget företag för att klara sin försörjning.

Projekt om entreprenörskap

Motala kommun har precis avslutat ett tvåårigt projekt kring entreprenörskap i skolan. Projektet har haft tyngdpunkt på att utbilda pedagoger i entreprenöriellt lärande och olika verktyg som kan hjälpa dem att komma igång med arbetet. Projektet har involverat hela utbildningssystemet från förskolan till och med gymnasiet. På förskola och grundskola har kommunen samarbetat med föreningen FramtidsFrön och på gymnasiet har man samarbetat med Ung Företagsamhet (UF).

Förskolan

All förskolepersonal har fått utbildning i konceptet Snilleblixtar som främjar entreprenörskap och innovationer. Förskolorna arbetar mycket entreprenöriellt redan idag, framför allt med att utveckla de entreprenöriella förmågorna såsom kreativitet, självkänsla, mod, nyfikenhet och företagsamhet. Alla förskolor arbetar med så kallade NTA-lådor (naturvetenskap och teknik för alla). En fjärdedel av förskolans personal är också utbildade i utomhuspedagogik.

Grundskolan

Alla pedagoger har erbjudits utbildning och majoriteten har deltagit. Pedagogerna har fått utbildning i entreprenöriellt lärande och/ eller i olika koncept som är till hjälp när man vill komma igång med entreprenörskap i skolan. Grundskolan är mycket aktiv i Skapande skola (den statliga kultursatsningen på skolan) med olika projekt där man arbetar entreprenöriellt. NTA (naturvetenskap och teknik för alla) är väl utbrett på F-6 där man arbetar med teknik och naturvetenskap på ett entreprenöriellt sätt. I år 8 och 9 har man en veckas prao och den föregås av en temavecka kring arbetslivet där eleverna gör företagsbesök samt får besök av yrkesföreträdare till skolan.

Gymnasiet

På gymnasiet har man sedan många år tillbaka arbetat med entreprenörskap. Bland annat har vissa program drivit UF-företag, som är ett koncept där elever får driva ett företag från idé till avveckling. Flera lokala mässtillfällen har erbjudits ungdomarna under UF-året. Alla pedagoger som ska arbeta med UF är utbildade i konceptet och övriga lärare har fått grundläggande information om arbetssättet. På några av gymnasiets program finns idag programråd, medan det på andra program är under uppbyggnad, I programrådet finns näringslivet representerat för att säkerställa utbildningens relevans på marknaden och gymnasiet har goda kontakter med näringslivet. Bland gymnasieungdomarna finns det några som fått chansen att bli s.k. sommarlovsentreprenörer.

Samverkan skola - näringsliv – samhälle

Programråden som finns på gymnasiet har som en del av sin uppgift att samarbeta med högstadiet för att ge de eleverna inblick i olika branscher och vilken utbildning som krävs för olika yrken. I frågorna som rör skola – näringsliv – samhälle har studie- och yrkesvägledarna en framträdande roll. På kommunal nivå finns det en arbetsmarknadspolitisk styrgrupp som ska säkerställa att förutsättningar för samverkan finns.

Goda exempel i Motala kommun

Hällaskolan i Borensberg har ett samarbete med Arla Plast kring miljöfrågor.

På Dansäterskolan har man tillverkat och sålt trätåg, och man har tillverkat stora vägskyltar som återfinns vid infarterna till Borensberg.

På Carlsund driver eleverna ett elevcafé och på sommaren drivs Borensbults kiosk och café av handelsprogrammet och gymnasiesärskolan. Carlsund har också ett internationellt utbyte kring entreprenörskap.

Lärare från gymnasieprogram har tillsammans med en företrädare för motsvarande näringsliv (bygg) varit i de flesta högstadieskolor och berättat om utbildning, vad som krävs för att arbeta i branschen och hur framtidsutsikterna ser ut. Detta skulle kunna utvecklas till att omfatta fler program/branscher.

Olika sätt att lyfta fram goda exempel:

- Studiedag som visar på goda exempel – när pedagoger
- Rum på Fronter med goda exempel – här kan föräldrar, skolpersonal och elever nå
- Motala Expo – när allmänhet och företagare
- Näringsliv Motala - tidning som utkommer 4ggr/år till alla företagare i kommunen.
- Föräldramöten – bra forum att nå allmänhet

Organisation, styrning och ledning

Förskolan

Reggio Emilia-pedagogiken och tillhörande dokumentation kommer att introduceras för förskolans personal hösten 2011. Efter en storföreläsning kommer ett antal nyckelpersoner att utbildas, och dessa nyckelpersoner ska sedan tillsammans med förskolechefen driva arbetet vidare i arbetslagen.

Grundskolan

Med Lgr11 blir det tydligt att entreprenörskap ingår i skolans grunduppdrag. Studievägledare och praosamordnare ansvarar för temaveckor kring arbetslivet. Lärarna arbetar med konceptet i skolan men studievägledare och praosamordnare ordnar de externa kontakterna. Berörda verksamhetschefer och rektorer ansvarar för den övergripande styrningen.

Gymnasiet

En UF/ entreprenörskapsamordnare från varje program driver arbetet framåt på Carlsund och en rektor ansvarar för gruppen. Elever på alla program på Carlsund kommer att erbjudas kurser i entreprenörskap. Den nya kursen Entreprenörskap kommer dessutom att

vara obligatorisk på yrkesprogrammen. Kursen kan ha olika upplägg kring entreprenörskap i skolan - UF är ett av de möjliga uppläggen.

På Platen utses i första skedet en samordnare på de program som någon lärare gått steg 1 utbildning i UF-konceptet. På sikt ska alla program vara representerade. Alla gymnasieelever i Motala erbjuds möjligheten att driva UF oavsett program via valbara kurser. Berörd verksamhetschef och gymnasieskolans rektorer ansvarar för den övergripande styrningen

Förvaltningsnivå

En styrgrupp bestående av representanter från ledningsgruppen, rektorer, SYV:are och näringslivschef bildas. Uppgiften är att stå som garant för att det i kommunen sker ett kontinuerligt utvecklingsarbete i frågor om entreprenörskap i skolan.

Syfte med entreprenörskap i skolan i Motala kommun

- Att inom förskolan och skolan i Motala arbeta utifrån ett förhållningssätt där eleven utvecklar säkerhet i sin vilja, sina val och sina kompetenser och förmågan att se och skapa möjligheter.
- Att utveckla, etablera, fördjupa och stödja samhällsnätverk och ömsesidig samverkan mellan skola och näringsliv. Detta för att främja samverkan kring uppdrag och projekt, medvetandegöra eleven om möjligheter och förutsättningar som anställd och egen företagare samt för att förbereda eleven för framtida anställningsbehov på arbetsmarknaden.
- Att alla elever på gymnasiet årligen får möjlighet att visa upp sina UF-företag, projekt eller andra verksamheter.
- Att säkerställa elevens inblick i och kontakter med arbetslivet genom prao eller andra aktiviteter.

Utvärdering, uppföljning och återkoppling

All utvärdering, uppföljning och återkoppling sker genom Bildningsförvaltningens Verksamhetsplan. Det är i detta dokument som målen för entreprenörskap i skolan enligt ovan ska sammanlänkas med övriga mål för verksamheten.

Bilagor: 1. Regional strategi för Entreprenörskap i skolan